

Passatge cobert entre el C/ Soldevila i el C/Sant Jordi

Carme

Ubicació

Comarca:	Anoia
Lloc/Adreça:	C/ Soldevila, 13
Emplaçament	A l'extrem nord del C/ Soldevila, tocant al C/ Sant Jordi, dins el nucli antic de la vila.

Coordenades:

Latitud:	41.53307
Longitud:	1.61932
UTM Est (X):	384822
UTM Nord (Y):	4598856

Classificació

Número de fitxa	08048 - 75
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Obra civil
Estil / època:	Medieval Modern Contemporani
Segle	XII?-XX
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	Li cal manteniment.
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Estructural
Titularitat	Privada
Titular:	Varis propietaris
Fitxes associades:	
<u>Nucli antic</u>	
Autoria de la fitxa	Jordina Sales Carbonell; Natalia Salazar Ortiz
Data de registre de la fitxa:	dj., 16/09/2010 - 02:00

Descripció

Es tracta d'un passatge entre els carrers Soldevila i Sant Jordi. L'estructura té una llargada amb pendent d'uns 7 m i una amplada abocinada màxima de 3m; està coberta per un sostre embigat, amb els accessos en forma d'arc rebaixat i de simetria irregular. Les cares externes dels arcs, actualment, estan arrebossades, però a l'intradós és encara possible observar les dovelles de travertí que conformen ambdues estructures. Sobre el passatge s'emplaça un habitatge de dos pisos d'aspecte molt auster, i segurament força antic.

Història

Tot i que l'arqueologia no ha corroborat fins ara els orígens medievals de Carme, topogràficament, urbanísticament i arquitectònicament resulten indiscutibles. El pas entre carrers que es troba al carrer Soldevila n'és una prova fefaent. Alguns autors concreten aquest orígens medievals en una suposada fortalesa musulmana que hauria format part de una pretesa línia defensiva que, a partir del riu Llobregós, anava de Carme a Masquefa. En tot cas, es té constància documental des de l'any 1005 de que el lloc de Carme sempre estigué integrat en el castell termenat de Claramunt, dels senyors del qual depengué jurisdiccionalment. Fou al mes de novembre d'aquell any 1005 quan la vescomtessa Geribergera donà al Monestir de Sant Cugat del Vallès uns alous que posseeix dins del Comtat de Barcelona, en concret al terme del Castell de Claramunt (a l'actual terme municipal de La Pobla de Claramunt). Entre ells trobem Carme, "et in alio loco, infra terminos de supradicto castro in Claromonte, in locum que dicunt Chazmo alaudem deum, quod ibi habeo vel hereditare debeo per ullasque voces". Tornem a tenir notícia documental de Carme l'octubre de l'any 1167 quan s'establí concòrdia entre els senyors de Claramunt i el capellà de Carme ("villa que vocatur Cazma"). S'hi al·ludeix a la "nove ville de Cazma" o "Vilanova de Carma". El 23 de juny de 1179 a propòsit de les últimes voluntats del difunt "Albertus de Caralt" es troben reunits com a testimonis una sèrie de personatges a l'església de Carme ("ecclesiam de Chazma"). Més endavant, Ramon de Guàrdia deixa mitjançant el seu testament, el qual data del juliol de 1205, a Sant Cugat del Vallès, entre d'altres bens, les esglésies de "s. Martino de Kazma" i "s. Marie de Collebas".

Segons F. Sabaté el primer esment documental del castell de Carme data del mes d'abril de 1321, quan l'hereu de la corona, l'infant Alfons, s'hi allotjà per preparar l'assalt al proper Castell d'Orpí. Com hem vist, abans d'aquesta data Carme apareix a la documentació dels segles XI-XIII com a "lloc" i no com a castell termenat, pel que suposem que, en el cas de que hi existís una fortificació, aquesta no exercia ni funcions jurisdiccionals ni defensives. A aquesta denominació s'ha trobat una excepció en un document del segle XII, on coincidint amb una sèrie de mutacions en la situació del lloc, es fa referència a Carme com a "vila". Ja en el mateix segle XII va quedar testimoni escrit de que la família que n'exercia com a castlana portava el cognom "Carme".

A finals del segle XVIII la vila ja hauria adquirit una fesomia urbana oberta, perdent bona part del seu caràcter fortificat, segons es desprèn dels "qüestionaris" de Francisco de Zamora: "Este pueblo es abierto y no tiene fortificación alguna, no se sabe que haia sido sitiado, ni que se haia ganado a moros (...). No se halla en este pueblo algún camino Rl. ni hay ventas ni portazgos, peaje, castillería ni otro derecho".

Bibliografia

CATALÀ, Pere (1976): "Comentari marginal", Els Castells Catalans, V, Rafael Dalmau Editor, Barcelona, p. 444-471.

CATALÀ, Pere; BRASÓ, Miquel (1976) "Castell de Miralles", Els Castells Catalans, V, Rafael Dalmau Editor, Barcelona, p. 425-426.

CARBONELL, Vicenç; CATALÀ, Pere; BRASÓ, Miquel (1976): "Castell de Claramunt", Els Castells Catalans, V, Rafael Dalmau Editor, Barcelona, p. 320-345.

SABATÉ CURULL, Flocel (1992b): "Castell de Carme", Catalunya Romànica, XIX: El Penedès, Anoia, Enciclopèdia Catalana, Barcelona, p. 311.

TORRAS, Josep M. (1993): La comarca de l'Anoia a finals del segle XVIII. Els "qüestionaris" de Francisco de Zamora. Biblioteca Abat Oliba, 122. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona.

